

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

ЦИЈЕНА:
За Црну Гору на годину 8 перлера, на по године 4 перлера.
За Аустро-Угарску Босну и Српскојеру на годину 12 перлера на по године 6 перлера.
За све остале земље годишње до франка у злату, на по године 10 франка у злату.
Претплата се прима само у годишњим и полугодишњим роковима.
Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25 пара.

Претплата се шаље непосредно Администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње, а коме је издати у г. Вељку Рамизовићу, к. и. агенти у Котор.
Дописки се шаљу Уредништву Рукописа се не враћају.
Огласи се шаљу Администрацији и наплаћују се: за сваку ријеч или број од пет шифара из петит слова по 4 пара за први пут, а за сваки даљи пут по 2 пара, из виших слова сразмјерно више. Најмањи оглас наплаћује се 1 перлер. Осим напријед-именованих цијена од ријечи, наплаћује се по закону о таксима још по 50 пара за свако поједино оглашавање.

Власник: Дражна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: М. Павловић

Дворске и дипломатске вијести

— Данас се навршило три године од како је, приликом прославе педесетогодишњице владавине Његовог Величанства Краља Господара 15. августа 1910. г., Књажевина Црна Гора проглашена за Краљевину.

— Наши делегати на финансијској конференцији у Паризу г. г. Лазар Мијушковић и Лујо конте Војновић вратили су се на Цетиње.

Цетиње, 15. августа

Прошла два побједоносна рата у којима су исписане најсјајније и најславније странице историје Српског Народа од времена Душана Силног до данас, овјенчавши лоровикама побједу и успјеха чела српских владара, њихових војсковођа и војска, небориво су утврдила још једном традиционално и толиком проливином крви у ранијим ратовима освештано братство оружја и јединство осјећаја Црне Горе и Србије. Вјерне својој историјској мисији и заветној српској мисли, оне су се, 1912. и 1913., бориле раме уз раме најприје за ослобођење своје браће против азијатског освајача и затим против вјероломног савезника. Покајале су јунаштвом војводе од Плочника Чрномом и Косово на Куманову и Битољу, Скадру и Једруну, Дечињу и Прилепу; осветиле Сливницу на крвавој Брегалници гдје дух побједника од Велбужда поведе њихове војске слави и побједи.

Стародревна Пећ била је свједок кад су се саставиле и загрлиле братске и савезничке војске Црне Горе и Србије; равнице жупне Метохије чуле су њихов заједнички и једнодушни убојни поклич, и звона са Високих Дечана Светога Краља поздравила су радосно, послједице толико вјесова, удружене српске војске. Да те изјаве братства нијесу биле платонске, доказала је заједничка акција која је непосредно шљедовала. Још бијашу свежи заједнички и помијешани гробови Црногораца и Србијанаца око тврдога Скадра, када цвијет црногорске војске хиташе, преко Косова, браћи у помоћ да на обалама мутне Брегалнице триумфално утврди за вјечна времена непомућиву слогу Црне Горе и Србије.

Поред драгоцјеног добитка што се остварила врућа жеља Св. Петра Цетињског и Карађорђа, да Црна Гора и Србија саставе своје границе, побједнички ратови имали су за резултат знатно територијално повећање српских држава које су се готово подвостручиле. Кад је мир закључен и кад се могло пријећи на диобу кондоминиума и на техничке послове разграничавања, она иста штампа која се била узалуд зајенушила, доказујући потребу ревизије Букурешког Мира, поку-

шала је један још незахвалнији и немогућнији посао, не били бацила угарак у солидну и небориву зграду црногорско-српске слоге. У тој намјери, протуриване су, и издана у дан подгријаване, вијести о тобожњем неспоразуму Црне Горе и Србије у питању разграничавања.

Ако су ове вијести биле за кога изненађење и новост, то су оне биле за мјеродавне кругове на Цетињу и у Биограду, што најбоље свједочи колико оне нијесу имале ништа заједничко са истином. Овај произвољни производ зловних и покварених мозгова који никад нијесу мислили добра ни Црној Гори, ни Србији, ни Српству, сувише јасно је одао на чему наши противници граде своје планове. Те скромне и провидне жеље и ти шарени снови остаће неиспуњени.

Питање разграничења између Црне Горе и Србије није давало повода никаквим узнемиривањима ни сумњама, а још мање неспоразумима, за што је најбољи доказ што се није ни најмање журило са ријешењем тога питања. Повјерење које се пружало са обију страна, показало се потпуно оправдано, и разграничење ће се свршити на најпријатељскији и најбратскији начин, на потпуно задовољство Црне Горе и Србије. Нарочите комисије које су у томе циљу одређене, посвршаваће, кроз који дан, и техничке појединости дефинитивне границе.

Као што у оба рата, тако и приликом разграничења, Црна Гора показале по обичају, своју широкогрудност и доказаће колико јој лежи на срцу слога српских држава. И овога пута она ће дати стварног доказа да, као и вазда, правилно схвата опште српске интересе и да су они увијек давали директиву њезиној политици. Управљајући се према томе, Црна Гора поносно гледа на своју сјајну прошлост која је била вјековна борба Давида с Голијатом на мртвој стражи Српства, и ступа достојанствено сјајнијој будућности која ће бити испуњена традицијом слоге српских држава и свјесношћу опште српске идеје која јој је урођена од вјекова.

ТЕЛЕГРАМИ

— Биоградски Пресбир —

Биоград, 13. августа. — Приликом откривања Карађорђевог споменика у прошлу сриједу, Краљ Петар изговорио је овај говор: „Откривајући споменик свога дједа, нека моје прве ријечи кажу: Хвала српској војсци која је добровољним прилозима подигла овај споменик у знак поштовања према Вожду. Ја, у име Карађорђа дугујем српској војсци много више. Она му је подигла риједак и драгоцјенији споменик својом крви. Она је послала тамо куд је он намјеравао да пође,

према Косову, имајући бољу организацију и бољу срећу од његове војске. Она је поново освојила старе српске земље и пријестонице својих царева. Његовој души биће врло пријатно да посматра Нову Србију и њезине јунаке. „Живјела српска војска!“ Краљ је одговорио овим говором приликом бакјаде: „Ваша манифестација ме је дубоко узбудила и обрадовала, јер сам видео колико су топли ваши осјећаји и ваше симпатије према мојој кући. Радујем се, јер сте показали у свима својим манифестацијама колико цијените нашу драгу војску и са којом срдечношћу је моја пријестоница дочекала моје храбре борце. Да Бог да да љубав народа буде најјача потпора пријестола. Хвала мојим Биограђанима!! Живјели!“

— Атинска Агенција —

Атина, 11. августа. — Чим се потпуно заврши демобилизација, краљ са краљицом отпутоваће на запад и посетиће берлински и лондонски двор. Вјероватно ће посетити г. Ноенкареа, председника Француске Републике. Послије демобилизације краљ и главни војни стан бавиће се новим војним програмом који изискује повећање Грчке. Главни војни стан биће претворен у генералштаб, који неће више зависити од краља него од министра рата. Преображење генералштаба мораће ограничити дјелокруг војне француске мисије, чија ће се мисија свести на инструкциони карактер. Ипак зато у сарадњи генералштаба и војне француске мисије неће искрснути никакве опреке. Краљ живи жели да се одмах изведе војна реорганизација и радиће лично на успјеху ствари коју захтијева народна одбрана. Преобразиће се потпуно организација војске. Број дивизија војске повећаће се на двадесет. Војни материјал биће одмах обновљен. Вјежбање резервиста уредиће се на други начин. Затим ће се проучавати и провести утврђење нових граница. Оружјаће ће се обновити и потрошци. Провешће се регрутације у новим крајевима. Искористиће се одмах сваки напредак у војној науци. Послаће се многобројни официри да се усаврше у страним војним академијама. — Вјероватно је, да ће краљ у адреси коју ће у октобру прочитати у скупштини, нагласити неодговиву потребу целикупне реорганизације војне снаге. Краљ жели да појача и флоту новим јединицама и грађењем једног новог великог арсенала поред утврђивања обала новоосвојених крајева. Нова енглеска поморска мисија мораће одмах по свом доласку у Атину да приступи израђивању новог програма. Влада је са краљем потпуно споразумна у свима појединостима војног и поморског програма. Министар председник Веницелос остаће док се не проведе потпуна реорганизација грчке војске на челу министарства војног.

Атина, 11. августа. — Краљевским указом разријешено је војне службе седам територијалних класа.

Атина, 11. августа. — Становништво Делвина, поводом вијести

да ће бити инкорпорисано Арбанији, образовало је комитет народне одбране, са изјавом да је „одлучно да се одупре до крајњих граница.“

Атина, 11. августа. — Варош Дедеагач, којој претстоји да је заузму Бугари, напустили су грчки и муслимански становници, који прелазе у огромном броју на грчко земљиште.

Атина, 11. августа. — Министарски савјет ријешило је да повиси број дивизијских генерала на пет, а бригадних генерала на тринаест. Унапређење генерала објавиће се у најкраћем времену.

Атина, 14. августа. — По свима вјероватностима, Панас, бивши министар Грчке у Софији, замијениће Курумиласа, министра иностраних дјела.

Атина, 14. августа. — Данашњим даном почела је стварно демобилизација. Општа демобилизација извршиће се у року од мјесец дана.

— Петроградски Вјесник —

Петроград, 11. августа. — Министар иностраних дјела Сазонов отпутовао је на љетовање у провинцију Гродна.

Петроград, 12. августа. — Данас послједице подне, по завршетку маневара, био је доручак у Красноје Село. Велики Књаз Никола на здравно је француском изасланству пожеливши му скоро виђење, пошто француска делегација путује вечерас. Шеф француског генералштаба Жофр дао је вечеру у част руских војних власти. Жофр, дижући чашу у здравље силне руске војске, пријатељске и савезничке, нагласио је искреност са којом је све било показано француској мисији, која је тако могла да констатује огромни рад који се изводи у руској војсци, дајући на тај начин доказ чврстине помоћи коју ће Француска наћи у Русији. Осим тога Жофр је казао да ће се вратити у Француску са неборивим увијерењем у високу вриједност руске војске под одличном командом.

— Бечки Кор. Биро —

Ишл, 12. августа. — Цар је примио у аудијенцију генерала Канева, триполитанског јунака.

Цариград, 12. августа. — Из бугарског извора демантује се да Бугарска директно преговара са Турском, али се изјављује да постоји нада да ће се питања брзо уредити.

Беч, 13. августа. — Изасланство македонско-бугарских организација, које се сада налазе у Бечу, предало је министру иностраних дјела, грофу Берхтолду, меморандум који садржи жеље и тужбе македонских Бугара.

Букурешт, 13. августа. — Јутрос су биле измијењене ратификације уговора мира.

Софија, 13. августа. — Турци су заузели Гумолцину и Мустанли.

Софија, 13. августа. — Турци непрестано тврде да су почели турско-бугарски преговори о питању Тракије. Званична Бугарска Агенција овлашћена је да изјави да ни Начовић ни Норев нијесу никада били ауторизовани да преговарају о том предмету.

